

ÓÄÊ 519.6

Ñ.Ñ. Êóçèêíá, Õ.Ä. Í î î áá

Δαη÷αò òα÷άί έέ ηòðàðèòèèèðí àαί ί ί έ
æèäêî ηòè ñî ñáí áí áí ί έ áðáí èòäέ

Ñòðàðèòèèèðí àαί ί Ùá æèäêî ηòè òàðäèòäðè-
çòðòñ òáí , ÷òí á ñòàòèí áðí ñî ñòí ýí èè èò
òèçè÷áñèèá òàðäèòäðèòèèè (í èí òí ñòò, òáí èí-
áí èí ñòò è áð.) èçí áí ýðòñ òí èúèí ááí èú ί áèí òí-
ðíáí áÙááèáí ί ί áí áí ðááèáí èý. Í áèáí èáá ñóÙá-
ñòááí ί ί á áèýí èá ί á áèí áí è÷áñèèá ñáí èñòáá
æèäêî ηòè ί èáçÙáááò ñí èí òí ñòí áý ñòðàðèòèèè-
èèý, áí çí èèáðÙáý ί ί á ááèñòáèáí ñèèÙ òýæáñòè.

Ä ááí ί ί έ ðááí òá ðáññí áððèáááòñý òá÷áí èá
ñòðàðèòèèèðí àαί ί ί έ æèäêî ηòè á í áðáí è÷áí ί ί έ
í áèáñòè ñî ñáí áí áí ί έ áðáí èòäέ. Áèý èññèááí áá-
í èý òàðäèòäðä òá÷áí èý æèäêî ηòè ñòðí èòñý ÷èñ-
èáí ί áý ñí ááèú.

Ðáññí í òðèí ááóí áðí í á òñòáí í áèáçááñý òá÷á-
í èá í áñæèí ááí ί έ í ááýçèí é æèäêî ηòè á í áðáí è÷áí-
í ί έ í áèáñòè $G = \{(x, y) : 0 \leq x \leq X; g(x) \leq y \leq f(x)\}$,
ááá $y = f(x) - \etaáí áí áí áý áðáí èòä$, $y = g(x) - çá-$
ááí í áý áðáí èòä. Êòñí ÷í í-áèááèáý áðáí èòä Ä ñí-
ñòí èò èç ò÷áñòèí á áðáèáí èý, áÙáèáí èý, ί áí ðí-
í èòááí Ùò ñòáí ί έ è ñáí áí áí ί έ áðáí èòä.

Áèý í í èñáí èý òá÷áí èý ί ááýçèí é í áñæèí ááí ί έ
æèäêî ηòè èñí í èúçòáòñý ñèñòáí á òðááí áí èé ί á-
áúá-Ñòí èñá á í áðáí áí í Ùò «òóí èòèý òí èá -
áèòðú»:

$\Delta\psi = -\omega,$ (1)

$u \frac{\partial \rho}{\partial x} + v \frac{\partial \rho}{\partial y} = 0,$ (2)

$u \frac{\partial \omega}{\partial x} + v \frac{\partial \omega}{\partial y} = -\frac{1}{Fr^2} \frac{\partial \rho}{\partial x},$ (3)

$u = \frac{\partial \psi}{\partial y}, \quad v = -\frac{\partial \psi}{\partial x},$

ááá ψ - òóí èòèý òí èá; ρ - í èí òí ñòò; ω - áèòðú;
 u, v - èí ñí í í áí òÙ ááèòí ðá ñèí ðí ñòè; Fr - í èí ò-
í ñòí í á ÷èñèí Õðóáá.

Áèý í í ðáááèáí èý ñáí áí áí ί έ áðáí èòä, çáááí -
í ί έ á áèáá $F(x, y) = 0$, èñí í èúçòáòñý òðááí áí èá

$u \frac{\partial F}{\partial x} + v \frac{\partial F}{\partial y} = 0.$

Ä ááí ί ί έ ðááí òá ñáí áí áí áý áðáí èòä çááááòñý
ýáí í á áèáá $y = f(x)$. Ä ýòí ñèó÷áá òðááí áí èá áèý
í í ðáááèáí èý ñáí áí áí ί έ áðáí èòä ñí ðèí èí ááò áèá:

$u \frac{df}{dx} = v.$ (4)

Áèý çááá÷è (1)-(4) í í ñòááèí ñèááòðÙèá áðá-
í è÷í Ùá òñèí áèý.

Í á ò÷áñòèá áðáèáí èý $\Gamma_2 = \{(x, y) : x = X;$
 $g(x) \leq c \leq y \leq d \leq f(x)\}$ çááááí òñèí áèá áèý $\psi, \rho, \omega:$

$\psi = \psi_1(y),$

ááá $\frac{\partial \psi_1}{\partial y} > 0$

$\psi = \psi_1(a) \leq \psi \leq \psi_1(b) = 1;$

$\rho = \rho_1(\psi) \text{ è } 0 = \rho_1|_{y=b} \leq \rho \leq \rho_1|_{y=a} = 1;$

$\omega = 0.$

Í á ò÷áñòèá áÙáèáí èý $\Gamma_2 = \{(x, y) : x = X;$
 $g(x) \leq c \leq y \leq d \leq f(x)\}$ ñ÷èòááí èçááñòí Ùí òí èú-
èí çí á÷áí èá $\psi:$

$\psi = \psi_2(y),$

ááá $\frac{\partial \psi_2}{\partial y} > 0$

$\psi = \psi_2(c) \leq \psi \leq \psi_2(d) = 1.$

Í á ñáí áí áí ί έ áðáí èòä èñí í èúçòáí òñèí áèá
í áí ðí òáèáí èý:

$\psi = 1, \quad \rho = 0.$

Ñáí áí áí áý áðáí èòä ýáèýáòñý èèí èáè òí èá, í í-
ýòí ò çí á÷áí èá òóí èòèè òí èá è í èí òí ñòè ί á í áé
ñí òðáí ýðòñý. Áèòðú í í ðáááèýáí í í òí ðí òéá:

$\omega = -\frac{\rho \psi}{Fr^2} (y - y_1(\psi)),$

ááá $y_1(\psi)$ í áðí áèòñý èç òñèí áèý áèý ψ í á ò÷áñòèá
áðáèáí èý.

Í á í áí ðí í èòááí Ùò ñòáí èáò òáèæá ñòááèòñý
òñèí áèá í áí ðí òáèáí èý.

Ïñòáí í áèáçèèñý òàðäèòäð òá÷áí èý áááò áí ç-
í í áí í ñòò í í ðáááèèòú çí á÷áí èá òóí èòèè ρ è ω
í á áñáè áðáí èòá í áèáñòè áí í á÷áèá ðáçáí èý.

Áèý èññèááí ááí èý òàðäèòäð òá÷áí èý æèäêî-
ñòè ñî ñáí áí áí ί έ áðáí èòäέ, èí òí ðí á í í èñÙáááò-
ñý ñèñòáí ί έ òðááí áí èé (1)-(4) ñòðí èí ÷èñèáí-
í òð í í ááèú.

Äí ñí í èúçòáí ñý ñí áí áÙáí ί ί έ ñáòèí é, èí ááá áñá
í áèçááñòí Ùá ááèè÷èí Ùí ðáááèýðò á í áí èò è ðáò
æá òí ÷èáð.

Í ñòðí èí á í áèáñòè G ñáòéó ðááí í í áðí òð í í
 x è í áðááí í í áðí òð í í $y:$

$S = \{(i\Delta x, j\Delta y_i) : i = 0, N_x, j = 0, N_y\}$

ááá N_x, N_y - ÷èñèí ðáçáèáí èé í í x è y ñí ñòááò-

ñòááí í í; $\Delta x = \frac{X}{N_x}, \Delta y_i = \frac{f(x_i) - g(x_i)}{N_y}$ - øááè í í í á-

í ðááèáí èð x è y ñí ñòááòñòááí í í.

Ϊ ΑΘΑΪ ΑΘΕΕΑ

Όθααί άί έα (1) άέϋ όοί έοέε όί έα άί ί όί ένε- ί έδοάι έ δάθαάι , έπί τέυζόϋ νόαι ό Αόάεάνα- Δϋέοίόθαά ή ί ί ήοίϋί ί ύι έοάδαοείί ί ύι ί άδαί άο- όί ί τ_ψ , έί όί άαϋ ϋάέϋάόηϋ άάή έροί ί όήοί έ=εάί έ [1]:

$$\frac{\Psi_{ij}^{n+1/2} - \Psi_{ij}^n}{\tau_\psi} = \Lambda_1 \Psi_{ij}^{n+1/2} + \Lambda_2 \Psi_{ij}^n + \omega_{ij}^{n+1/2},$$

$$\frac{\Psi_{ij}^{n+1} - \Psi_{ij}^n}{\tau_\psi} = \Lambda_2 (\Psi_{ij}^{n+1} - \Psi_{ij}^n).$$

Όθααί άί έϋ (2) έ (3) άέϋ ί έί όί ί ήòέ έ άεόδϋ δά- οάάι ή ί ί ί ύύρ ί άόί άά ί έί έί άεϋί ύó ί άάϋζί έ [2]:

$$\rho^{n+1} = \rho^n + \tau_\rho r^n,$$

$$\omega^{n+1} = \omega^n + \tau_\omega R^n,$$

άάά rⁿ , Rⁿ - ί άάϋζέε ήόαι ύ άέϋ ί έί όί ί ήòέ έ άεό- δϋ ή ί ύάάόήάί ί ί .

Νάί άί άί όρ άδαί έόό άϋ=έήέϋάι ή ί ί ί ύύρ ϋάί ί έ ήόαι ύ άάόύάάί ή=άόα. Ύόα ήόαι ά ϋάέϋάόηϋ όήέί άί ί όήοί έ=εάί έ έ έί άάό ί άδαύέ ί ί όϋάί έ άί ί όί ένεί άόέε ί ί x [1]:

$$\frac{f_{ij}^{n+1} - f_{ij}^n}{t_f} + u_{ij}^n \frac{f_{ij}^n - f_{i-1,j}^n}{\Delta x} = v_{ij}^n, \text{ } \dot{\iota} \text{ } \delta\epsilon \text{ } u_{ij}^n \geq 0;$$

$$\frac{f_{ij}^{n+1} - f_{ij}^n}{t_f} + u_{ij}^n \frac{f_{i+1,j}^n - f_{i,j}^n}{\Delta x} = v_{ij}^n, \text{ } \dot{\iota} \text{ } \delta\epsilon \text{ } u_{ij}^n < 0.$$

Ϊ όί όάή άϋ=έήέί έϋ ήόαι άò=ί ί ί ί άέί ί έζί ά- όάζέοϋ όάέ:

$$\omega^0 \rightarrow f^0 \rightarrow \Psi^1 \rightarrow \rho^1 \rightarrow \omega^1 \rightarrow f^1 \rightarrow \mathbf{K}$$

$$\rightarrow \omega^n \rightarrow f^n \rightarrow \mathbf{Y}^{n+1} \rightarrow \mathbf{r}^{n+1} \rightarrow \mathbf{w}^{n+1} \rightarrow f^{n+1} \rightarrow \mathbf{K}$$

Ύόί ό ί όί όάή ί όί άί έάεάόηϋ άί όάó ί ί ό, ί ί έα ί ί όί ύ ί άάϋζί έ άάó ήόαι ί ά ήόαι όó ί άί ύóά ί άέί - όί όί έ ζάάί ί ί έ άάέ=έί ύ .

Ζάι άòέι , =όί ήάòέα S ζάάέήò ί ό ήάί άί ί έ άδαί έόύ έ ί ί ήέα ί άόή=άόα όόί έοέε y = f(x) όζέύ ήάòέε ί ί άόó ή ί άήέóϋήϋ. Άέϋ ί όί άί έάέί έϋ άϋ- =έήέί έέ ί άί άόί άέί ί ί άδαί άήòέ ζί ά=άί έϋ όόί - έοέε , ί άόί άϋύέάήϋ á όζέάó ήάόί έ ήάòέε S, á ήί - ί όάάόήόáóρύέά όζέύ ί άόή=έοάί ί ί έ ήάòέε S.

Ϊ όεάάάί ί ύέ άέί όέóί άϋ=έήέί έϋ όάέέζί - άάί á ήόάάά MATLAB. Άάί όάήòέόί άάί έα ί όί άί - άέέί ήϋ ί á ήέάáóρύέó ί όέί άδαó:

- όá=άί έá άέάέί ήòέ á ί άδαί έ=άί ί ί έ ί áέάήòέ ή όέέήέόί άάί ί ύι έ άδαί έόάι έ έ ή έέί άέί ί έ ζά- άέήέί ί ήόύρ ί έί όί ί ήòέ ί ό όόί έοέε όί έα;

- όá=άί έá άέάέί ήòέ ί áά áάóϋάóάι έ.
 Δαζόέϋόάóύ ί ί έήέέάί άάί έρ ϋέóό όάάέί ί á όá=άί έϋ ί ί άέί ί ί áέòέ á [3].

Έέòάόάóóά

1. Νάι άόήέε Α.Α. Όάί όέϋ όαζί ί ήόί ύó ήόαι . Ϊ ., 1983.
2. Νάι άόήέε Α.Α., Άόέέί Α.Α. ×έήέί ί ύά ί άόί άϋ. Ϊ ., 1989.
3. Yih C.-S. Stratified Flows New York: Academic Press, 1980.